

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Γ'.
ΑΡΙΘΜ. 19 (67).

Συνδρομή, αρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμηνος μόνον
και προπληρωτέα: Πανταχού φράγκ. χρ. 10 η μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.
τῇ 1/13. Οκτωβρίου 1887.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΡΟΚΛΗΣ ΒΑΣΙΑΔΗΣ.

Ἐγεννήθη τῇ 29. Μαρτίου τοῦ 1821 ἐν τῇ καμοπόλει Δελβινική τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου ἐκ πατρὸς Χρήστου, μητρος δὲ Ἀλεξάνδρας. Καὶ τὰ μὲν στοιχειώδη γράμματα ἐδιδάχθη ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἐλθὼν δὲ κατόπιν σὺν τῷ πατρὶ εἰς Κόζικον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐξηκολούθησε διδασκόμενος ὑπὸ τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Ν. Νικοκλέους. Ἀκολουθῶς ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς εὐρυτέραν παιδευσιν, ἐνεγράφη δ' ἐν τῇ μεγαλυνίᾳ τοῦ Γένους Σχολῆς, ἐν Κουροῦ-Τσεσμέ (Ξηνοκρήνη) ἔτι οὖσα. Μετὰ πλείστης ἐπιμελείας διακούσας τῶν ἐν αὐτῇ μαθημάτων ἔλαβε, σχολαρχοῦντος τοῦ ἀοιδίμου Σαμουήλ τοῦ Κυπρίου, τὰ μάλιστα ἀγαπήσαντος τὸν εὐφύεστατον μαθητήν, σὺν τῷ πτυχίῳ καὶ τῷ ἐπώνυμον τοῦ Ἡροκλέους, κατὰ τὸ κρατοῦν τότε ὥραϊον τῆς Σχολῆς ἐκείνης ἔδιμον. Εὐθὺς μετὰ τὴν γυμνασιακὴν ἀποφοίτησιν νεαρῶτάτος ἀνέλαβεν ὁ Βασιάδης τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι κατὰ τὸν Βόσπορον σχολῆς, μετὰ μικρὸν ὅμως παρήτησε τὴν θέσιν ἐκείνην, προτιθέμενος κατὰπρόκλησιν τῆς Ἐφορείας τῆς Μεγ. τοῦ Γέν. Σχολῆς νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας καὶ βραδύτερον εἰς

Γερμανίαν πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐν τῇ φιλολογίᾳ μόρφωσιν Ἀπελθὼν πρὸς τοῦτο εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1843, μετεκλήθη μετὰ μικρὸν ἐκεῖθεν ἕνεκα τῶν ἐν Ἑλλάδι πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν, ἅμα δὲ τῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν καθόδῳ διωρίσθη Καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν ἐν ἡ ἐπαίδευσθαι σχολῇ. Διδάσκων αὐτόθι μέχρι τοῦ 1847 παρεσκευάζε συγγρόνως καὶ τὴν λαμπρὰν δημοσθενικὴν ἐκδόσιν τοῦ, πάντοτε διανοούμενος νὰ μεταβῇ ποτε εἰς Εὐρώπην.

Συντελεσθεῖσης τῆς γνωστῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκδόσεως, ὁ πρῶτος, καὶ μόνος ἀτυχῶς, τόμος αὐτῆς ἐφάνη κατὰ τὸ 1848 δαπάναις τοῦ φιλομούσου κυρίου Σωτηρίου Καλλιᾶδου, περιέχων τὸν πρῶτον κατὰ Φιλίππου καὶ τοὺς τρεῖς Ὀλυνθιακούς, οἱ δὲ ἄλλοι δύο τόμοι, οἵτινες προδιετέθησαν χάριν τῶν τεσσάρων γνησίων Φιλίππικων καὶ τοῦ περὶ στεφάνου, κατεστράφησαν μετὰ καὶ ἄλλων φιλολογικῶν τοῦ ἀνδρὸς ἔργων διὰ πυρκαϊᾶς ἐν Παρίσι τοῦ 1849. Ἡ ἐκδοσις τοῦ πρώτου ἐκείνου τῶν δημοσθενικῶν λόγων τόμου, πρὸ τεσσαρακονταετίας γενομένη, ὑπὸ πάντων ἐπὶνέθη, παρασχοῦσα δὲ λαμπρὸν δεῖγμα τῆς φιλολογικῆς δεινότητος τοῦ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΡΟΚΛΗΣ ΒΑΣΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Λόγιος.

νεαροῦ τότε λογίου, διατελεῖ ἔκτοτε τὸ μόνον παρ' ἡμῖν ἄξιον λόγου βοήθημα πρὸς μελέτην τοῦ κορυφαίου τῶν ρητόρων. Ἡ φιλότιμος ἐκείνη ἐργασία προσέπορισε τῷ συγγραφεὶ τὸν τίτλον διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας, ὃν ἀπένειμεν αὐτῷ χάριν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δημοσθένους ἢ Φιλοσοφικῆ Σχολῆ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς πόλεως ἡμῶν κατὰ τὸ 1857.

Τῷ 1848 ἀπῆλθεν ὁ Βασιάδης εἰς Παρίσιους μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ ἀνω ρηθέντος φιλομούσου Σ. Καλλιᾶδου Δημητρίου καὶ τῷ 1850 μετὰ τοῦ νεωτέρου Κωνσταντίνου, τοῦ διαπρεποῦς νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει λογίου καὶ Προέδρου τοῦ Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου. Ἐν Παρίσιους ὁ Βασιάδης ἐνεγράφη ὡς φοιτητῆς τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, ἔκτοτε σκαφθεὶς καὶ θελήσας νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτῷ ὕλικήν τινα ἀνεξαρτησίαν, ὅπως ἀφιερῶσιν βραδύτερον ἐν τῇ κοινῇ πᾶσας τὰς ἐνεργείας του πρὸς ὄφελος τοῦ ἀνακύπτοντος ἔθνους. Ἡ φρόνιμος αὕτη τοῦ ἐναρέτου ἀνδρὸς πρόνοια ἔδωκεν αὐτῷ βραδύτερον ἀπίστευτον ἐν τοῖς ἐθνικοῖς βουλευμασιν ἐλευθερίαν καὶ ἐπιτυχίαν, αὐτὸ δὲ τοῦτο διεχειρισθεὶς μεγαλυνόμεν ὁμογενῶν περιουσίας πρὸς ἐκπαιδευτικοὺς καὶ ἄλλους σκοποὺς, αὐτὸς πρῶτος παρέσχεν ἑαυτὸν ἐπιζήλον παράδειγμα σωκρατικῆς ὄντως αὐταπαρνήσεως. — Ἐνεκα τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου καὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοπώλου, παρ' ὃ εἶχε παρκαταθέσει τὰ διεχίλια ἀντίτυπα τῆς δημοσθενείου ἐκδόσεως, ἀνέβαλεν ἥν ἐσκόπει εἰς Γερμανίαν ἔλυσιν αὐτοῦ καὶ ἀνέλαβε τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ εὐφροεστάτου ἐκείνου, πλὴν προῶς ἀφαρπασθέντος ὑπὸ τοῦ θανάτου, υἱοῦ τοῦ πρίγκιπος Μιχαὴλ Στούρτζα. Κατὰ διετὴ δὲ καὶ ἄλλην ἐν Παρίσιους διαμονὴν ἡσχολεῖτο περὶ τὴν μελέτην τῶν δοκιμωτάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῶν ξένων φιλολογίων.

Κατὰ τὸ 1857 ἀπῆλθεν εἰς Βερολίνον, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἐορτασθῇ ἡ πεντηκονταετηρίς τῆς καθηγεσίας τοῦ περιωνύμου φιλολόγου τῆς Γερμανίας Αὐγούστου Böckh, αὐτὸς δὲ συνέταξε τὴν ἑλληνικὴν προσφώνησιν, ἣτις ἐπεδόθη ὑπὸ των ὁμογενῶν σπουδαστῶν τῷ ἐξόχῳ ἑλληνιστῇ καὶ ἐδημοσιεύθη βραδύτερον ἐν τῷ ἰδίῳ τόμῳ τῆς ἐορτῆς, περιέχοντι καὶ πᾶσας τὰς λοιπὰς προσφωνήσεις, τὰς διατριβάς, τὰ συγχαρητήρια κτλ. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς πρωσσικῆς πρωτεύουσῃς ἠκροάσατο ὁ Βασιάδης τοῦ διασήμεου φυσιολόγου Ἰωάννου Μυλλέρου, τοῦ Βίρχωβ, τοῦ Langebeck καὶ Tauber, ἐν δὲ τῇ φιλοσοφικῇ τοῦ Böckh. Τῇ 13. Ὀκτωβρίου 1857 ὑποστὰς τὰς ἐξετάσεις αὐτοῦ, καθ' ἃς ὑπεστήριξε δημοσίᾳ τὸ θέμα τῆς ἐναισθήσεως αὐτοῦ διατριβῆς „De veterum Graecorum gymnastice“ (Περὶ τῆς γυμναστικῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσι [μεταφρασθείσης ἐν μέρει ἐκ τῆς λατινικῆς ὑπὸ Μαργαρίτου Δήμιτσα καὶ Ἰ. Πρωτοδίκου ἐν τῇ *Ἱατρικῇ Μερίσῃ* τοῦ Ἀ. Γούδα, 1859]) ἠξιώθη τοῦ πτυχίου τοῦ διδάκτορος τῆς ἱατρικῆς.

Ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας ἐπιμόνως προὔτραπη ὑπὸ τε τῶν φίλων αὐτοῦ, τῶν ἀοιδίμων Φαρμακίδου, Κ. Ἀσωπίου καὶ Φιλίππου Ἰωάννου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ζαήμη, ὅπως μείνῃ ἐκεῖ καὶ δεχθῇ τὴν προσφερομένην αὐτῷ ἔδραν τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ἀλλ' ἐκεῖνος εὐρύτερον ἀνέκαθεν σκεπτόμενος, προβλέπων δὲ τοὺς ἐπικείμενους ἐθνικοὺς κινδύνους ἐκτὸς τῶν ὀρίων τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου, καὶ οἰκτείρων τὴν ἀνωφελῆ ἐν Ἀθήναις συγκέντρωσιν τῶν λογίων, ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἤρξατο τοῦ ἔργου αὐτοῦ, πλείστους εὐρὼν προθύμους συνεργούς. Τῷ 1861 ἱδρύσε μετὰ τοῦ Σ. Σ. Μαυρογένους, νῦν

Ἀρχιάτρου, καὶ Α. Παλαιολόγου τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει „Ἑλληνικὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον“, οὗτινος ὄντως ὑπάρχει πατὴρ καὶ ψυχὴ.

Πρὸς τῇ συνεργασίᾳ τῶν ὁμογενῶν λογίων χάριν τῆς διαδόσεως τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ὁ Βασιάδης, θεωρῶν καὶ τοὺς ξένους ἑλληνιστὰς συγγενεῖς καὶ προσήκοντας ἡμῖν τῷ πνεύματι, ἐπεζήτησε καὶ τούτων τὴν σύμπραξιν διὸ καὶ ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς Ζωγράφειο Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης, αὐτὸς ἐπρότεινε τῷ Ἑλλ. Φιλολογικῷ Συλλόγῳ νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ Ἑλληνισταί, νομίζων ὅτι, ἀναλαμβάνοντες οὗτοι τὴν ἐρμηνείαν οἰοῦντι καὶ συγγραφῆς καὶ ἀκριβέστερον ἐξετάζοντες τὴν νεωτέραν ἡμῶν γλῶσσαν καὶ πρὸς τὴν ἀρχαίαν παραβάλλοντες αὐτὴν θὰ κλίνωσι πιθανῶς σὺν τῷ χρόνῳ εἰς παραδοχὴν τῆς καθ' ἡμᾶς προφορᾶς.

Οἱ γενναϊότατοι Εὐεργέται τοῦ ἔθνους, οἱ ἀοιδίμοι Γεώργιος Ζαρίφης, Ἀνδρέας Βαλλιάνος καὶ Ζαννῆς Στεφάνοβιχ, ὁ μεγάλθυμος Κωνσταντῖνος Ζάππας, ἰδίᾳ δὲ ὁ ἐν Παρίσιους διατρίβων φιλομουσώτατος συμπατριώτης του Χρηστάκης Β. Ζωγράφος, ὁσάκις ἤθελον νὰ στήσωσι μνημεῖον τι τῆς φιλοπατρίας των, τὸν Βασιάδην συνεβουλεύοντο μετὰ τῶν πρώτων πρὸς σκοπιμωτέραν τῶν γενναίων δωρεῶν των διάθεσιν. Οἷα δὲ σχέσις συνέδεε τοὺς Ζωσιμάδας πρὸς τὸν Κοραῆν, τοιαύτη ἀμοιβαία ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη συνέδεουσι πρὸ πάντων τὸν Ζωγράφον πρὸς τὸν Βασιάδην, ὡς τοῦτο καὶ δημοσίᾳ ἐδήλωσεν ὁ πρῶτος γράφων πρὸ διετίας πρὸς τὸν Σύλλογον περὶ τοῦ προγράμματος τῆς φερωνύμου Βιβλιοθήκης του.

Τῷ 1860 ὁ Βασιάδης προσεκλήθη καὶ αὖθις ἔν' ἀναλάβῃ ἔδραν ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ ὑπὸ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας Ποτλῆ, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπεποιήθη. Τῷ 1861 ἐξελέγη ὁμοδύμως ἀντιπρόσωπος τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων, ὅπως μεταβάς εἰς Ἀθήνας συγχαρῇ τῇ βασιλίσῃ Ἀμαλῖᾳ ἐπὶ τῇ ἐξ ἐπιβουλῆς διασώσει αὐτῆς. Τότε ἔλαβε καὶ τὸν Σταυρὸν τοῦ Τάγματος τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Σωτήρος. Ἐκτοτε οὐδὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ ἄλλο παράσημον, παρακαλέσας ἐπιμόνως τὸν Ἀλέξ. Κουμουνδούρον, Πρωθυπουργόν, ν' ἀφαιρῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὑποβαλλομένου συνήθως εἰς τὸν Βασιλέα καταλόγου, πολλοὺς δὲ πολλὰκις ἀνθ' ἑαυτοῦ ξένους καὶ διασήμεους Ἑλληνιστὰς συστήσας.

Κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1862 ὁ Βασιάδης πρῶτος ἔθεσε, κατὰ τινὰ ἐνθουσιώδη πρόποσιν ἐπὶ γεύματος τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων, τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Ἀλφρέδου ὡς βασιλέως τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀγγλικὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐφημερίς Levant Herald ἐδημοσίευσεν τὴν ἐπαύριον τὸ λογύδιον ἐκεῖνο, ὅπερ τυπωθὲν αὐθημερόν εἰς εἰκοσάκις χίλια ἀντίτυπα ἐγένετο ἀνάρπαστον. Ἀλλ' ὁ ἐκ τῶν λόγων του ἐκείνων ἀπρόοπτος θόρυβος ἠνάγκασε τὸν Βασιάδην νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γέν. Σχολῆς, ὅπου κατὰ παράκλησιν τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Β' ἐδίδασκε τὴν φιλοσοφίαν.

Ὁ Ἡρ. Βασιάδης δις ἀντεπροσώπευσεν ἀξιοπρεπῶς τὸν Ἑλλ. Φιλολ. Σύλλογον ἐν Ἀθήναις· τῷ μὲν 1879 ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ συγκληθέντι Συνεδρίῳ τῶν Συλλόγων, καθ' ὃ ἀνέγνω καὶ πραγματεῖαν „περὶ ἀναγεννήσεως τῆς γυμναστικῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων“ (δημοσιευθείσης ἐν τῷ τόμῳ τῶν πρακτικῶν τοῦ Συνεδρίου τούτου), ἣτις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς γυμναστικῆς εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι Ἐκπαιδευτήρια· ἐφέτος δὲ κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ

Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι ἀπο τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, ὅτε καὶ ἀπήγγειλεν ἀξιοπρεπεστάτην πρὸς τὸ ἀνώτατον ἐκεῖνο ἐκπαιδευτήριον προσφώνησιν, συγκινήσαν τοὺς πάντας.

Τὰ παρ' αὐτοῦ γραφέντα εἰσι πολλὰ καὶ ποικίλα, ἄλλα μὲν δημοσιευθέντα, ἄλλα δὲ καταστραφέντα κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Πέραν πυρκαϊάν τοῦ 1870. Τούτων τὰ πλεῖστά εἰσι προεδρικοὶ λόγοι καὶ συντομώτεραι προσλαλιαί, πραγ-

ματεῖται ἀναγνωσθεῖσαι ἐν συνεχείᾳ, ἐκθέσεις περὶ διαφόρων ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλολογικῶν διαγωνισμάτων καὶ παρόμοια. Ἰδιαιτέρως σημειοῦμεν τὴν πέρυσιν δημοσιευθεῖσαν διὰ τοῦ ἰστ. τόμου τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου σπουδαίαν πραγματείαν, ὁλόκληρον ἐξ 25 τυπογρ. φύλλων ἀποτελοῦσαν σύγγραμμα καὶ ἐπιγραφομένην: „Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν“.

— * *

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΥΟΝΤΟΣ ΗΛΙΟΥ.

Ὅταν φωτειναὶ τινες ἀκτῖνες διέρχωνται δι' ἀχρόου τινὸς ρευστοῦ ἢ ἀερίου, ὅπου αἰωροῦνται μικρὰ μόρια, τὰ ὅποια συγκρινόμενα πρὸς τὸ μῆκος τῶν κυμάτων τοῦ φωτὸς ἔχουσι μικρὰς μόνον διαστάσεις, αἱ ἀκτῖνες αὗται, ὡς ἀπέδειξε θεωρητικῶς μὲν ὁ λόρδος Ragleigh, πειραματικῶς δὲ ὁ Abney, θὰ διέλθωσι τὸ μεσάζον τοῦτο μετὰ τύσης εὐκολίας, ὅσον καὶ μῆκος θὰ ἔχωσιν αἱ κυμάτων τῶν. Αἱ ἐρυθραὶ ἐπομένως ἀκτῖνες διασχίζουσιν αὐτὸ ἄπασαι σχεδόν, ἐν ᾧ αἱ κυαναὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀντανάκλῶνται καὶ διασπείρονται τῇδε κάκεισε. Εἶνε δὲ ἐντελῶς ἀδιάφορον οἶον· δῆποτε καὶ ἂν ἔχωσι χρῶμα τὰ μόρια, μόνον δὲ τὸ ρευστὸν ἢ τὸ ἀέριον ἀπαιτεῖται φυσικῶς νὰ ᾔη ἐντελῶς ἄχρουν ἵνα μὴ ἀπορροφηθῇ τὸ εἰσπίπτον φῶς. Αἷαν διδακτικὰ καὶ εὐχερῶς δυνάμενα νὰ ἐπανάληφθῶσιν εἶνε τὰ ἐξῆς πειράματα τοῦ Abney, ἅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας.

Διὰ τινος ῥωγμῆς, ἀφίνωμεν νὰ διέλθωσιν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ὧν τὸ φάσμα συλλαμβάνομεν διὰ τινος ὀπισθεν τῆς ῥωγμῆς ταύτης τεθέντος πρίσματος. Κατόπιν φέρομεν πρὸ τῆς ῥωγμῆς ρευστὴν διάλυσιν ὑπόξειδίου θειοῦχου νατρίου, εἰς ἣν κατὰ σταγόνας χέομεν ὑδροχλωρικὸν ὀξύ, ἵνα τοιουτοτρόπως τὸ θεῖον διακριθῇ εἰς λεπτότατα μόρια τὰ ὅποια παρέχουσιν εἰς τὴν ρευστὴν οὐσίαν ὅψιν θολερὰν καὶ γαλακτώδη. Ἐφ' ὅσον νῦν ἐπιτείνεται ἡ θόλωση βλέπομεν κατὰ πρῶτον ἐξαφανιζόμενον τὸ ἰόχρουν ἄκρον τοῦ φάσματος, εἴτα τὸ κυανοῦν, κατόπιν τὸ πράσινον καὶ οὕτω καθέξῃς, ἕως οὗ τέλος καὶ αὐτὸ τὸ ἐρυθροῦν ἐξαφανισθῇ. Τοιαύτην τινὰ θολὴν διάλυσιν δυνάμεθα ἡμεῖς ἐν Ἀνατολῇ πολὺ εὐκόλως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου νὰ παρασκευάσωμεν, ἐὰν ἐντὸς ποτηρίου διαυγοῦς ὕδατος ἐγχύσωμεν μετὰ προσοχῆς σταγόνας οἰνοπνευματοῦχου διαλύσεως μαστίχης. Ἡ μαστίχη εἶνε ἀδιάλυτος ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀποχωρίζεται αὐτοῦ ἐν εἶδει λεπτοτάτων καὶ δυσδιακρίτων στερεῶν μορίων. Τὸ πείραμα δύναται μάλιστα νὰ ἐπιτύχῃ τῇ βοηθείᾳ καὶ αὐτοῦ μόνον τοῦ καπνοῦ τῶν σιγαρέτων μας.

Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν φωταύγειαν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς θέσεως ἐν τῷ φάσματι κατὰ τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς

συμπυκνώσεως τοῦ μεσάζοντος ὑγροῦ, εὐρίσκομεν τὸν καὶ κατὰ τὴν ἀπορρόφησιν ἐπικρατοῦντα νόμον, ὅτι δηλαδὴ ἐὰν στρώμα τι πάχους 1 ὑφεκατομέτρου ἐλαττόνῃ τὴν φωταύγειαν θέσεως τινος π. χ. κατὰ $\frac{1}{3}$, στρώμα 2 ὑφεκατομ. ἀφίνει νὰ διέλθῃ μόνον τὸ $\frac{1}{9}$ τῶν ἀρχικῶν τοῦ φωτὸς ἀκτῖνων καὶ στρώμα 2 ὑφεκατομ. πάχους, μόνον τὸ $\frac{1}{27}$ αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἀπλούστατα καὶ διὰ τί ὁ τε ἀνατέλλων καὶ ὁ δύων ἥλιος ἐκπέμπει φῶς ἐρυθρόν. Ἡ ἀτμοσφαῖρα βριθεὶ μικρῶν μορίων κονιορτοῦ, ὑγρῶν φυσαλίδων, ὁργανικῶν βλαστῶν, ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος τῆς βαρύτητος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων τούτων, τὰ κατώτερα τῆς ἀτμοσφαίρας στρώματα φέρουσι μείζον αὐτῶν πλῆθος, παρὰ τὰ ὑψηλότερα. Ὅταν λοιπὸν ὁ ἥλιος εὐρίσκηται εἰς τὸν ὀρίζοντα, αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀναγκάζονται νὰ διασχίσωσι μείζονα ἔκτασιν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ καὶ μάλιστα τὴν περιέχουσαν καὶ τὰ πολυαριθμότερα σώματα, παρὰ ὅταν ἴσταται εἰς τὸ ζενίθ. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν αἱ ἐρυθραὶ ἀκτῖνες διασπείρονται ὀλιγώτερον τῶν κυανῶν, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα ἕνεκα τῆς θέσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ θολῆς ἀτμοσφαίρας πίπτουσιν ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου ἐδάφους πλείους ἐρυθραὶ ἀκτῖνες, παρὰ κυαναὶ. Ὁ ἀνωτέρω μνημονεύεις Abney διὰ τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ ἐφ' ὑψηλοῦ ὄρους γενομένων παρατηρήσεων καὶ τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του ἐν South Kensington εὗρεν ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ τόπῳ περὶ μεσημβρίαν τῆς 21. Ἰουλίου αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες περιεῖχον $\frac{1}{2}$ ἰόχρους, $\frac{3}{4}$ πρασίνας καὶ $\frac{10}{20}$ ἐρυθρᾶς, τῇ δὲ 23. Δεκεμβρίου περιεῖχον $\frac{1}{10}$ ἰόχρους, $\frac{1}{3}$ πρασίνας καὶ $\frac{3}{4}$ ἐρυθρᾶς περισσοτέρας παρὰ ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἑλβετικοῦ ὄρους. Ἀκριβῶς δὲ ἡ θλάσις αὕτη καὶ διασπορά τῶν κυανῶν ἀκτῖνων εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας εἶνε ἱκανὴ νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ καὶ τὸ διατὶ ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν ὀρέων φαίνεται σχεδὸν μελάγχρους καὶ βαθυκύανος. Αἱ σκιαὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὀροπεδίων εἶνε βαθύτεραι καὶ σκοτεινότεραι παρὰ ἐπὶ τῶν χαμηλῶν πεδιάδων, ὅπου τὸ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ κυρίως διεσπαρμένον φῶς σημαντικῶς ἐλαττάνει τὴν ἀπότομον διαφορὰν τοῦ σκοτεινοῦ ἀπὸ τοῦ φωτεινοῦ.

ΦΥΣΙΟΔΙΦΗΣ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ.

Οἱ ἀριθμοί, οὓς παρατιθέμεθα, ἀναφέρονται εἰς τὸ ἔτος 1885, καθ' ὃ ἡ πρωτεύουσα τῆς γερμανικῆς Αυτοκρατορίας καταρκέτο ὑπὸ 1,272,227 ψυχῶν, ἐξ ὧν — κάλλιστον τοῦτο σημεῖον διὰ τὴν ὑγιεινὴν τῆς πόλεως ἐκείνης κατάστασιν — 10,500 εἶχον 70 μέχρι 75 ἐτῶν ἡλικίαν, 5000 75 μέχρι

80 ἐτῶν καὶ 3220 ὑπερέβησαν καὶ τὰ 80. Ὀλιγώτεροι τοῦ ἡμίσεως πληθυσμοῦ ἐγεννήθησαν ἐν Βερολίνῳ, ἤτοι 545,750 μόνον, ἀλλ' ἐπὶ ὀλιγώτεροι ἦσαν ὑπάνδρῳ, ἤτοι μόνον 433,000, ἐξ οὗ βέβαια προέρχεται, ὅτι ἐν Βερολίνῳ ὑπάρχουσι 50,000 πλείονες τῶν ἀνδρῶν γυναῖκες. Κατὰ τὸ ἔτος 1885 ἐγεν-